

Årsberetning 2004

**for
Forskningsstiftelsen Fafo med
datterselskaper**

Morselskapets org. nr. 969 990 695

Årsberetning for 2004

Forskningsstiftelsen Fafos ble grunnlagt av Landsorganisasjonen i Norge i 1982 og omdannet til stiftelse i 1993 med bidrag fra Landsorganisasjonen i Norge, Norsk Kommuneforbund, Orkla ASA, Umoe AS, Elkem ASA, NKL, Sparebank 1 Gruppen ASA, og Telenor AS.

Fafos hovedkontor ligger i Oslo. Konsernet består av Forskningsstiftelsen Fafos med datterselskapene Fafos Institutt for anvendte internasjonale Studier AS og Fafos Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS.

Virksomhetens art

Forskningsstiftelsen Fafos har som vedtektsfestet formål å drive, eller eie aksjer i selskaper som driver anvendt forsknings- og utredningsarbeid som belyser viktige trekk i utviklingen nasjonalt og internasjonalt. Det tillegges også stiftelsen å drive, eller eie aksjer i selskaper som driver arbeid relatert til dokumentasjon og informasjon. Stiftelsen har ikke erverv til formål.

Forskningsstiftelsen Fafos har som mål å utvikle kunnskap om deltakelse, levekår, demokrati, utvikling og verdiskaping. Basert på høye forskningsetiske og metodiske standarder bidrar vi til et grunnlag for samfunnsmessig fornyelse. Med et historisk utgangspunkt i norsk fagbevegelse er Fafos aktivitet basert på å levere kritisk og handlingsorientert forskning om arbeidsliv og velferdspolitikken til sentrale beslutningstakere og prosesser.

Vår hovedoppgave er forskning og utredning om organisert arbeidsliv og velferdspolitikken nasjonalt og internasjonalt. Fafos institutter jobber innenfor en empirisk forskningstradisjon og har utviklet særlig kompetanse på innsamling og analyse av kvantitative data.

Fafos jobber i nær kontakt og dialog med brukere og oppdragsgivere, og samarbeider med et omfattende faglig nettverk. Vi legger stor vekt på å skape møteplasser og formidle kunnskap fra våre prosjekter. Fafos er dermed en åpen og utadvendt forskningsstiftelse basert på oppdrag fra partene i arbeidslivet, bedrifter, offentlig administrasjon, frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner og fond samt Norges forskningsråd, EU og andre internasjonale forskningsprogrammer.

Forskningsstiftelsen Fafos mottok grunnbevilgning fra Norges Forskningsråd på kr 6.160.000 i 2004, dvs. 8% av total omsetning. Instituttene driver omfattende kompetanseutvikling i form av doktorgradsutdanning og andre kompetansetiltak. I 2004 arbeidet 11 ansatte med doktorgrad. Tre av disse kan disputere i løpet av 2005. I 2004 disputerte to medarbeidere. Dette vil øke andelen ansatte med doktorgrad fra 14 til 17.

Fafo Institutt for Arbeidslivs- og velferdsforskning as

Arbeidslivs- og velferdsforskningen ved Fafo drives i dag av stiftelsens heleide datterselskap Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS. Instituttet har sitt hovedkontor i Oslo og har spesialisert seg på arbeidslivsorganisering og virkemidler i velferdspolitikken. Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning gjennomfører undersøkelser om partsrelasjoner, integrasjon og eksklusjon i arbeidsmarkedet, fordelingspolitikk og velferdstjenester, europeisk integrasjon og globalisering.

Instituttet har for tiden disse forskningsområdene:

- Arbeidslivsorganisering og arbeidsmarked.
- Sosialpolitikk og velferdsproduksjon.
- Bedrifts- og virksomhetsstudier.
- Arbeid, inkludering og kompetanse.

I Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har følgende forskningsprogrammer vært særlig viktig i 2004:

Fafo er, i perioden 2003 – 2008, tildelt miljøstøtte fra Norges forskningsråd for å være et senter for studier av fattigdom, minstesikring og sosial integrasjon (FAMI). Ambisjonen er å utvikle et miljø i den internasjonale forskningsfronten.

Verdiskaping 2010 er et forskningsprogram som skal bidra til utvikling av nye arbeidslivsrelasjoner som styrker omstillingsevnen og verdiskapingen i bedrifter, bransjer og regioner. Utgangspunktet er forskerstøttede utviklingsaktiviteter på bedriftene der ansatte og deres fagforeninger trekkes aktivt med i omstillingsarbeidet. Programmet finansieres av Norges Forskningsråd.

Instituttet har arbeidet med 5 ulike strategiske instituttprogram i 2004. 3 av disse er finansiert av forskningsrådet, et av Arbeids- og sosialdepartementet og et program er finansiert av LO. De strategiske instituttprogrammene fra forskningsrådet blir brukt til doktorgrader innenfor hhv. temaene innvandrere og kvalifisering og hvordan virksomhetenes arbeidskraftsstrategier påvirker det kollektive forhandlingsystemet og partsrelasjoner. Det tredje instituttprogrammet fra NFR omhandler globalisering og nordisk arbeidslivsorganisering og avsluttes i 2004.

Programmet finansiert av departementet har gått over 5 år, og er avgjørende for å dokumentere og bygge kompetanse på kollektive forhold i arbeidslivet. Det strategiske programmet som er finansiert av LO bidrar til å utvikle kompetanse på (bl.a.) områder som; innvandrere i fagbevegelsen, sosial dumping, arbeidstid samt problemstillinger rundt eierskap.

I 2004 ble det jobbet på ca. 160 ulike prosjekter og instituttet publiserte 37 rapporter og 35 notater. Det ble utført 46 årsverk av forskere og andre faglig ansatte.

I overkant av 16% av oppdragsinntektene kom fra departementer eller direktorater. Ca. 13% av inntektene kom fra prosjekter som ble finansiert av Norges forskningsråd. Instituttet mottar grunnbevilgning fra Norges Forskningsråd. Den utgjorde 9% av de samlede inntektene i 2004.

Ansatte ved instituttet var forfattere eller medforfattere av 9 artikler i internasjonale og norske vitenskapelige tidsskrifter. Fafos ansatte bidro i tillegg med 15 kapitler i fagbøker. Det ble holdt 220 foredrag og skrevet 88 papers, kronikker med mer. Samlet har det vært en økning i denne typen forskningsformidling fra 2003 til 2004.

Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as

Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as har som formål å drive forskning, utredning og andre faglig relevante tjenester om levekår og utviklingsstrategier i land i konflikt, overgangsfase og utvikling. Instituttet er ett av flere i Norge som arbeider med utenrikspolitiske tema og utviklingsspørsmål.

Instituttets kjernekompetanse består av *tematisk* kompetanse om ulike dimensjoner ved levekår og innen konfliktstudier som er nevnt nedenfor. For det andre består den av *metodisk* kompetanse i å utforme og gjennomføre kartlegginger av husholdningers levekår, ofte under krevende forhold, som gir nyttige data for utforming av lokal politikk og lokale institusjoner, og til planlegging og koordinering av internasjonal bistand. Slike prosjekter gjennomføres i samarbeid med lokale partnere og bidrar til institusjonsbygging. Instituttet har bred erfaring med metoder for å stimulere læring gjennom komplekse og/eller løst integrerte organisasjoner og nettverk. For det tredje har instituttet land- og regionalkompetanse i de områdene hvor vi arbeider.

For tiden har instituttet tematisk kompetanse innenfor følgende felt:

- Fordeling av levekår; oppbygging av lands egen evne til å redusere fattigdom, skape jevnere fordeling, og evaluere resultater av egen innsats.
- Strategier for næringsutvikling i Sør, arbeidsmarkeder, institusjoner, globalisering, og særlige politikkområder som barnearbeid, menneskehandel.
- Konfliktøkonomi og regionale krigssoner: samspillet mellom økonomiske interesser, konflikt og levekår i regioner preget av krig, og hvordan det internasjonale samfunn kan håndtere dette samspillet for å redusere konfliktene og bedre befolkningens levekår.

Aktiviteten in Midtøsten utgjorde litt i underkant av halvparten av solgte timer i 2004, og store deler av stabens innsats i regionen var på en studie av levekår i Irak. Dette prosjektet måtte utsettes fra 2003 på grunn av sikkerhetsforholdene, men ble gjennomført i felten i perioden april-juni. De første resultatene fra undersøkelsen ble presentert i et lukket seminar for FN i juni og for en noe videre krets i Amman i oktober. De endelige produktene forventes å offentliggjøres av UNDP i annet kvartal i 2005. Instituttet hadde også betydelig aktivitet i Jordan og i Syria, hovedsakelig studier av levekår i samarbeid med de statistiske sentralbyråene i landene. Vi hadde også kontakter med potensielle oppdragsgivere i Saudi-Arabia, og inngikk kontrakt med UNDP Irak om en opinionsmåling i Irak. Fafo avsluttet engasjementet i det såkalte Folk-til-folk programmet som var hjemlet i Oslo II-avtalen mellom palestinere og israelere ble avsluttet, og i juni ble Fafos Jerusalem-kontor flyttet til Betlehem.

Fafo samarbeider med Natonal Research Center for Science and Technology, som er forskingssenteret til Ministry of Science and Technology i Kina, om å kartlegge levekårene i de elleve vestlige provinsene i Kina. Studien er koplet til kinas utviklingsplan for regionen, og er finansiert av norsk UD. Feltarbeidet var krevende. En stab på nær to tusen personer, i hovedsak studenter og lærere fra et tjuetalls universiteter i provinsene, gjennomførte intervjuene av 44 000 hushold. Flere av universitetene kansellerte undervisning for å delta i prosjektet. Studien gjennomføres i tett kontakt med statistisk sentralbyrå i Kina, China Academy of Social Sciences og Kinas fattigdomskommisjon, flere linjedepartementet og andre lokale institusjoner. Ved utgangen av året var 90%

av feltarbeidet gjennomført etter planen. Studien forventes å få stor betydning for forståelsen for husholdningenes kår i denne viktige delen av Kina, og vil påvirke utviklingspolitikken. Fafo arbeider også med en studie av innovasjon i små- og mellomstore bedrifter i de vestlige provinsene av Kina.

Instituttet fortsatte sin satsning innen studier av barnearbeid og menneskehandel. Dette forskningsprogrammet og prosjektene fikk støtte både fra Utenriksdepartementet, fra Norges forskningsråd, fra Social Science Research Council i USA, fra ILO og fra Kommunal- og regiondepartementet, samt Justisdepartementet. I mars lanserte Fafo resultatene fra en banebrytende studie av kvinner fra Øst- og Sentraleuropa i prostitusjon i Norge. Prosjektet var et oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet og Justisdepartementet og gikk ut på å kartlegge kvinner som arbeider somprostituerte i Oslo, studere hvordan de rekrutteres og bruken av tvang. Fafo gjennomgikk prostitusjonsmarkedet i Oslo og tallfestet omfanget av utenlandsk prostitusjon på de ulike arenaene i hovedstaden. Prosjektet var metodisk interessant fordi vi kombinerte kvalitative metoder med nyutviklede kvantitative metoder for å studere marginaliserte grupper. Studien bidro til at både kommunalminister og justisminister lanserte nye tiltak mot prostitusjon med bruk av tvang i Norge. Instituttet videreutviklet de kvantitative metodene i studier av gatebarn og barnesoldater.

I 2004 lanserte vi vårt New Security Program som tar utgangspunkt i et nytt sikkerhetsbegrep. Dette retter fokus mot husholdningenes mestringsstrategier, og levekår og sikkerhet i konfliktsoner, i tillegg til internasjonale tiltak for kontrollere illegal økonomisk virksomhet som bidrar til å skape konflikt. Vi etablerte prosjektsamarbeid med både Rockefeller og Ford Foundations, og etablerte en hjemmeside om Business and international crimes. Programmet startet opp et prosjekt om koblingene mellom humanitær mineinnsats og fredsbygging, i samarbeid med den britiske organisasjonen Landmine Action UK. Vi ble invitert til å samarbeide med UNDP i Darfur i Sudan, og startet et interessant samarbeid med Flyktningshjelpen i samme område.

Instituttet publiserte 8 artikler i internasjonale og norske tidsskrifter med "referee", og la frem 16 "papers/posters" og holdt 12 foredrag på internasjonale konferanser. Instituttet publiserte 6 kapitler i bøker i tillegg til 4 rapporter, 2 notater og 1 rapport i eksternt rapportserie. Instituttets stab holdt 39 brukerrettede foredrag og produserte 16 avis-kronikker. I sum doblet instituttet sin deltakelse i norske media.

Næringsstiftelsen Fafond/Opinion as

Opinion AS leverer meningsmålinger rettet mot offentlig sektor og organisasjoner, samt i noen grad markedsrelaterte målinger mot bedriftsmarkedet, og har sitt hovedkontor i Bergen. Opinion AS ble solgt 1. juli 2004.

Næringsstiftelsen Fafond ble innfusjonert i Forskningsstiftelsen Fafo pr. 31. august 2004. Næringsstiftelsen Fafond hadde som formål å drive næringsvirksomhet som direkte og indirekte kan yte bidrag for å styrke Fafos evne og kompetanse til å drive vitenskapelig forskningsvirksomhet. Gjennom stiftelsens vedtekter hadde Forskningsstiftelsen Fafo bestemmende innflytelse over stiftelsens aktiviteter, og den har derfor vært inntatt i Forskningsstiftelsen Fafos konsernregnskap.

Fortsatt drift

Styret og daglig leder mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift til grunn for fastsettelsen av årsregnskapet.

Arsregnskapet, resultat og disponeringer

Forskningsstiftelsen Fafo med datterselskaper hadde i 2004 en omsetning på 81,4 mill.kr, mot 86,9 mill.kr i 2003. Nedgangen i omsetning skyldes at Opinion ikke inngår i konsernet i 2004. For virksomheten utenom Opinion har det vært en vekst i omsetningen fra 2003 til 2004 på 9,6 mill.kr. Driftsresultatet i konsernet ble på 1,4 mill.kr, mot -1,7 mill.kr i 2003. Årsoverskudd for konsernet ble 11,5 mill.kr.

Aksjene i Opinion AS ble solgt med virkning fra 1. juli 2004, hvilket ga en gevinst for konsernet på 7,6 mill.kr. For øvrig har konsernet ekstraordinære inntekter som følge av at Finansdepartementet den 28. juni ga en fortolkningsuttalelse om forskningsinstitusjoner og fradragsrett for inngående merverdiavgift. Konsernet fikk godkjent sitt krav om å tolkes inn under denne regelen i november. Det ekstraordinære fradraget beløper seg til 3,3 mill.kr, og gjelder for perioden 1. juli 2001 til 31. desember 2003. Ordinært er inntatt årets ekstra refusjon på 1,1 mill.kr, hvilket er bokført som en reduksjon av andre driftskostnader.

Forskningsstiftelsen Fafo mottok gjennom Norges Forskningsråd en grunnbevilgning på 6,2 mill.kr, som benyttes til doktorgradsutdanning og kompetanseutvikling i instituttene. Bevilgningen er økt med kr 260.000,- fra 2003. Faglig kvalitet og faglig uavhengighet er viktige grunnverdier ved et forskningsinstitutt som er avhengig av oppdragsinntekter i et konkurranseutsatt forsknings- og utredningsmarked. Styret har derfor prioritert arbeidet med en systematisk kompetanseutvikling i Fafo, og grunnbevilgningen har vært anvendt til ulike kompetansefremmende tiltak, særlig doktorgradsarbeider.

De samlede inntektene for morselskapet var i 2004 på 5,1 mill.kr, som hovedsakelig skriver seg fra leieinntekter og salg av tjenester. Omsetningen utgjør 12% av det den var i 2003, hvilket skyldes at Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS var del av stiftelsen frem til 31. desember 2003, men ble skilt ut som eget selskap med virkning fra 1. januar 2004.

Årets resultat etter finansposter i morselskapet ble på -1,0 mill.kr, hvilket i hovedsak skyldes en driftsføring av 55 nye vinduer til hovedbygget. Resultat etter ekstraordinære poster ble 1,5 mill.kr. Totalkapitalen i konsernet var pr. 31.12.04 på 90,7 mill.kr. Egenkapitalandelen var på 56% i morselskapet og 34% i konsernet. Årets overskudd i morselskapet på 1,5 mill.kr, foreslås overført til annen egenkapital.

Fafo er i et krevende marked for oppdragsforskning. Instituttene har imidlertid et bredt spekter av oppdragsgivere og en del prosjekter med relativt lang løpetid. Dette gjør at markedsrisikoen anses å være håndterbar på kort og mellomlang sikt. Likviditets-situasjonen for konsernet er tilfredsstillende og man ser ingen spesiell likviditetsrisiko. For konsernet ses heller ingen kredittrisiko av betydning.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS hadde i 2004 en omsetning på 45,7 mill.kr, hvorav 43,8 mill.kr var prosjektinntekter.

Årets resultat ble på 1,3 mill.kr, som ble foreslått avsatt til annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 5,3 mill.kr, hvorav 0,5 mill.kr er aksjekapital.

Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS hadde i 2004 en omsetning på 36,1 mill.kr. Av disse inntektene utgjorde prosjektinntekter 36,0 mill.kr.

Årets resultat ble på 1,1 mill.kr. som ble foreslått avsatt til annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 3,5 mill.kr, hvorav 0,5 mill.kr er aksjekapital.

Arbeidsmiljøet og det ytre miljø

Fafo stiftelsen med datterselskaper hadde i gjennomsnitt 84 ansatte i 2004. Opinion AS ble formelt solgt med virkning fra 1. juli 2004.

Selskapets kontorlokaler holder god standard og arbeidsmiljøet er godt. Selskapet samarbeider med de tillitsvalgte i Forskningsstiftelsen Fafo og bedriftshelsetjenesten i å vurdere og utvikle arbeidsmiljøet. Selskapet inngikk avtale om Inkluderende arbeidsliv i 2002. Sykefraværet for hele året har vært 6% av total arbeidstid, mot 4% året før. Av dette er 5%-poeng langtidsfravær. En betydelig del av endringene i fravær er knyttet til svangerskap. Ingen ansatte ble utsatt for skader eller ulykker knyttet til arbeidet.

Virksomheten er av en slik art at den ikke forurensar det ytre miljø.

Likestilling

Forskerstaben har en overvekt av kvinnelige medarbeidere, med 43,8 årsverk utført av kvinner og 34,5 årsverk utført av menn. I Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as er instituttleder mann, en av to forskningssjefer kvinne og to av fire avdelingsledere kvinner. I Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as er tre lederfunksjoner besatt av menn, mens tre av seks koordinatore er kvinner. Økonomisjefen i konsernet er kvinne. Samlet er det dermed 41% kvinner i Fafos ledelse.

I selskapets styre satt det i 2004 seks menn og fem kvinner.

Gjennom avtaleverk, samarbeidsfora og ledelsesoppfølging er det sikret at det ikke forekommer ulovlig forskjellsbehandling innenfor selskapene i Fafo gruppen. Dette arbeidet vil videreføres.

Utsikter

Styret forventer en positiv underliggende drift i de to datterselskapene og et svakt negativ resultat i morselskapet pga av oppgraderingen av bygget i Borggata 2B. Det settes inn ressurser på forbedret økonomistyring i stiftelsen med datterselskaper.

Oslo, den 31. desember 2004

17. mars 2005

Gerd Liv Valla
Leder

Finn Erik Thoresen
Nestleder

Gerd Kristiansen

Liv Undheim

Morten Øye

Jens P. Heyerdahl d.y.

Gunn Ovesen

Inger Marie Hagen
Valgt av de ansatte

Geir Øvensen
Valgt av de ansatte

Bård Jordfald
Valgt av de ansatte

Jon Mathias Hippe
Daglig leder

Resultatregnskap

Forskningsstiftelsen Fafo

(Alle beløp er i NOK 1000)

Selskapsregnskap		Konsernregnskap			
2003	2004		Note	2004	2003
		Driftsinntekter og driftskostnader			
35 143	-	Prosjektinntekter		79 800	79 975
9 225	5 058	Annen driftsinntekt		1 602	6 919
44 368	5 058	Sum driftsinntekter	2	81 402	86 894
8 230	-	Direkte prosjekterelaterte kostnader		29 501	17 785
30 559	943	Personalkostnader	3	39 493	55 037
2 018	817	Avskrivning	4	1 946	2 838
7 231	3 492	Annen driftskostnad	11	9 034	12 924
48 038	5 252	Sum driftskostnader		79 974	88 584
-3 670	-194	Driftsresultat		1 428	-1 690
		Finansinntekter og finanskostnader			
147	30	Annen finansinntekt		215	283
945	786	Annen finanskostnad		1 078	1 126
-	-	Gevinst ved salg av aksjer		7 630	-
-798	-756	Resultat av finansposter		6 767	-843
-4 468	-950	Resultat før ekstraordinære poster		8 197	-2 533
-	2 448	Ekstraordinære poster	11	3 262	-
-4 468	1 498	Resultat før skattekostnad		11 458	-2 533
-	-	Skattekostnad	12	-	392
-4 468	1 498	Årsoverskudd (+) / Årsunderskudd (-)		11 458	-2 925
		Overføringer			
-4 468	1 498	Avsatt til annen egenkapital/dekkes av annen egenkapital			
-4 468	1 498	Sum overføringer			

Balanse

Forskningsstiftelsen Fafo

(Alle beløp er i NOK 1000)

Selskapsregnskap		Konsernregnskap			
2003	2004	Eiendeler	Note	2004	2003
		Anleggsmidler			
		Immaterielle eiendeler			
-	-	Utsatt skattefordel		-	487
-	-	Sum immaterielle eiendeler		-	487
		Varige driftsmidler			
635	328	Transportmidler		359	688
1 947	323	Inventar/utstyr		3 740	3 548
2 190	2 190	Tomt B2B		2 190	2 190
29 732	29 352	Bygninger		29 352	29 732
34 504	32 193	Sum varige driftsmidler	4	35 641	36 158
		Finansielle driftsmidler			
-	-	Pensjonsmidler	10	275	-
6 000	6 000	Aksjer i datterselskaper	6/7	-	-
6 000	6 000	Sum finansielle driftsmidler		275	-
40 504	38 193	Sum anleggsmidler		35 916	36 645
		Omløpsmidler			
		Varebeholdning			
21	-	Varer		36	21
21	-	Sum varebeholdning		36	21
		Fordringer			
3 816	-	Opptjent på prosjekter		8 654	7 483
2 465	245	Kundefordringer		9 766	4 358
777	8 043	Andre kortsiktige fordringer		8 887	1 528
-	116	Til gode merverdiavgift		-	-
7 058	8 404	Sum fordringer		27 307	13 369
1 409	2 922	Kasse, bank	5	27 425	24 584
8 488	11 326	Sum omløpsmidler		54 768	37 975
48 992	49 519	Sum eiendeler		90 684	74 619

Balanse

Forskningsstiftelsen Fafo

(Alle beløp er i NOK 1000)

Selskapsregnskap		Konsernregnskap		
2003	2004		2004	2003
		Egenkapital og gjeld	Note	
		Innskutt egenkapital		
50	50	Stiftelseskapital		250
711	711	Carter Menil Fond		711
761	761	Sum innskutt egenkapital		961
		Opptjent egenkapital		
15 734	26 834	Annen egenkapital		17 999
15 734	26 834	Sum opptjent egenkapital		17 999
16 495	27 595	Sum egenkapital	8	18 960
		Gjeld		
		Avsetning for forpliktelser		
2 144	-	Pensjonsforpliktelser	10	2 356
2 144	-	Sum avsetning for forpliktelser		2 356
		Langsiktig gjeld		
7 538	16 815	Pantelån	9	8 089
7 538	16 815	Sum langsiktig gjeld		8 089
		Kortsiktig gjeld		
3 856	-	Kassekreditt		3 856
661	1 848	Leverandørgjeld		407
2 989	109	Skyldig offentlige avgifter		5 750
-	2 314	Gjeld til selskap i samme konsern	7	-
-	-	Betalbar skatt		323
5 602	838	Annen kortsiktig gjeld		8 366
9 707	-	Forskudd fra kunder		26 512
22 815	5 110	Sum kortsiktig gjeld		45 214
32 497	21 925	Sum gjeld		55 659
48 992	49 519	Sum egenkapital og gjeld		74 619

Oslo, 31. desember 2004

17. mars 2005

Gerd Liv Valla
Leder

Finn Erik Thoresen

Gerd Kristiansen

Jens P. Heyerdahl d.y.

Gunn Ovesen

Liv Undheim

Morten Øye

Inger Marie Hagen
Ansattrepr.

Bård Jordfald
Ansattrepr.

Geir Øvensen
Ansattrepr.

Jon M. Hippe
Daglig leder

Forskningsstiftelsen Fafo

Side 3

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Særskilt om konsernregnskapet

Konsernet består av følgende selskaper:

Morselskap: Forskningsstiftelsen Fafo.

Datterselskaper: Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS, Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS. Næringsstiftelsen Fafo ble fusjonert inn i Forskningsstiftelsen Fafo pr. 31.08.04. Det heleide datterselskapet Opinion AS ble solgt ut av konsernet pr. 1.1.2004. Det vises for øvrig til note 7.

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld, er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag av avskrivninger. Avskrivningen er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Prosjekter under utførelse ved årsskiftet

Prosjekter under utførelse knyttet til fastpriskontrakter vurderes etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader i prosent av forventet total kostnad. I tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgraden, anvendes løpende avregning uten fortjeneste. Det avsettes for forventet tap på kontrakter når vurderingen av et prosjekt tilsier det, uavhengig av fullføringsgrad.

Pensjoner

Konsernet har dekket pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning som er organisert og finansiert gjennom et forsikringsselskap. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Morselskapet driver ikke skattepliktig virksomhet utover noe utleie av fast eiendom. Se for øvrig note 12.

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 2	Salgsinntekter <i>Pr. virksomhetsområde</i>	2004		2003	
		Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
	- Forskning og utredning	-	73 640	35 144	61 475
	- Forlagsvirksomhet	-	-	895	895
	- Salg av tjenester	230	-	554	554
	- Meningsmålinger og analyser	-	-	-	17 575
	- Utleievirksomhet	4 700	503	1 613	200
	- Offentlig tilskudd	-	6 160	5 950	5 950
	- Andre inntekter	128	1 099	212	245
	Sum salgsinntekter	5 058	81 402	44 368	86 894

Geografisk marked

	2004		2003	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Midt-Østen	-	13 %	-	49 %
Afrika	-	4 %	-	5 %
Europa ekskl. Norge	-	3 %	19 %	9 %
Asia	-	19 %	-	7 %
Sør-Amerika og Karibien	-	1 %	26 %	8 %
Annet, flere regioner	100 %	60 %	55 %	22 %

Note 3 Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Lønnskostnader

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2004		2003	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Lønn	717	29 260	20 467	38 394
Folketrygdavgift	334	4 891	3 588	6 387
Pensjonskostnader	103	2 553	1 488	2 521
Andre lønnskostnader	1	1 052	3 612	5 631
Andre personalkostnader	-212	1 738	1 404	2 104
Sum personalkostnader	943	39 493	30 559	55 037
Gjennomsnittlig antall ansatte:	1	84	60	102

Godtgjørelser

Følgende godtgjørelser er gitt til selskapets og konsernets ledende personer i 2004:

	2004	
	Daglig leder Morselskap	Styret Morselskap
Lønn	779	-
Pensjonskostnader	103	-
Annen godtgjørelse	97	33

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

Daglig leder og styreleder har ikke lån i selskapet.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2004 utgjør NOK 83 i morselskapet og NOK 299 i konsernet. Honorar for andre tjenester fra revisor utgjør NOK 59 i morselskapet og NOK 308 i konsernet. Revisor har mottatt NOK 147 for særattestasjoner på forskningsprosjekter. Beløpene er eksklusive merverdiavgift.

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 4 Varige driftsmidler

	Inventar/ utstyr	Transport- midler	Bygninger
Morselskap			
Anskaffelseskost 01.01.	3 409	731	38 986
Tilgang i året	224	-	327
Avgang i året	3 215	317	-
Anskaffelseskost 31.12.	419	414	39 314
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	95	87	9 962
Registrert verdi pr. 31.12.	323	328	29 352
Arets avskrivninger	27	83	707
Økonomisk levetid nye driftsmidler	4 og 10 år	5 år	25 og 50 år
Valg av avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

	Inventar/ utstyr	Transport- midler	Bygninger
Konsern			
Anskaffelseskost 01.01.	9 885	832	38 986
Tilgang i året	1 856	-	327
Avgang i året	5 863	329	-
Anskaffelseskost 31.12.	5 879	503	39 314
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	2 135	144	9 962
Registrert verdi pr. 31.12.	3 740	359	29 352
Arets avskrivninger	1 134	105	707

Note 5 Bankmidler

	2004		2003	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Kasse og bank	2 922	27 425	1 409	24 584
- Herav bundne midler	264	1 972	1 360	2 276
- Bevilget kassekreditt	-	-	10 000	10 000

Note 6 Aksjer i andre foretak

	Anskaffelses- kost	Bokført verdi
Selskapets navn		
Forskningsparken AS	Eierandel 0,92 %	-

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 7 Datterselskap

Konsernets sammensetning fremgår over.

Selskap	Anskaffet	Forretnings- kontor	Eierandel/ stemmerett	Selskapets egenkap.	Selskapets resultat
Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferds- forskning AS	2003	Oslo	100 %	5 303	1 316
Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS	2002	Oslo	100 %	3 520	1 083

Morselskapet har følgende fordringer og gjeld til selskaper i konsernet:

	2004	2003
Fordring på Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS	-	35
Fordring på Næringsstiftelsen Fafond	-	317
Fordring på Opinion AS	-	13
Gjeld til Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS	2 114	-
Gjeld til Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS	200	661
Gjeld til Opinion AS	-	176

Det er ikke stillet garantier eller sikkerhetsstillelser til fordel for noen selskap i konsernet.

Note 8 Egenkapital

Morselskap

Egenkapital	Stiftelses- kapital	Bundet fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2003	50	711	15 734	16 495
Fusjon av Næringsstiftelsen Fafond	-	-	9 602	9 602
Årets resultat	-	-	1 498	1 498
Egenkapital pr. 31.12.2004	50	711	26 834	27 595

Konsern

Egenkapital

Egenkapital	Stiftelses- kapital	Bundet fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2003	250	711	17 999	18 960
Endringer ved fusjon av Næringsstiftelsen Fafond	-200	-	200	-
Årets resultat	-	-	11 458	11 458
Egenkapital pr. 31.12.2004	50	711	29 657	30 418

Note 9 Pantstillelser og garantier

Morselskap:

Bokført verdi på eiendeler som er stillet som sikkerhet for pantelån:

	Bokført verdi
Borggata 2B	29 352
Tomt	2 190
Sum bokført verdi	31 542

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 10 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Ansatte i morselskapet og konsernet er omfattet av en kollektiv pensjonsordning som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser.

Lokalt ansatte i Midt-Østen er tilknyttet en innskuddsbasert pensjonsopptjening. Det er ikke knyttet fremtidige forpliktelser til denne ordningen. Ansatte i Midt-Østen er også omfattet av en sluttvederlagsordning som gir rett til utbetaling tilsvarende en månedslønn for hvert år en har vært ansatt i selskapet. Forpliktelser knyttet til denne sluttvederlagsordningen er ikke av vesentlig art, og er derfor ikke medtatt i balansen.

	2004		2003	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
<i>Netto pensjonskostnad</i>				
Netto pensjonskostnad	103	2 553	2 210	3 369
<i>Netto pensjonsforpliktelse</i>				
Pensjonsforpliktelse	-	28 008	22 023	29 142
Pensjonsmidler	-	-24 787	-18 450	-25 108
Arbeidsgiveravgift	-	91	265	272
Ikke resultatført planendring	-	-4 168	1 010	1 316
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-	1 321	-2 704	-3 266
Sum forpliktelse/midler	-	466	2 144	2 356
<i>Økonomiske forutsetninger</i>				
Forventet lønnsregulering	3 %	3 %	3 %	3 %
Forventet avkastning på midlene	7 %	7 %	7 %	7 %
Diskonteringsrente	6 %	6 %	6 %	6 %

Selskapet har benyttet aktuar i beregningen. Daglig leder er aktuarberegnet i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS.

Note 11 Ekstraordinære poster

Finansdepartementet ga 28. juni 2004 en fortolkningsuttalelse om forskningsinstitusjoner og fradragsrett for inngående merverdiavgift. Fortolkningsuttalelsen fra Finansdepartementet åpnet for at så lenge oppdragsforskning og bidragsforskning er en så integrert del av virksomheten i forskningsinstitusjonene at det ikke er riktig å dele virksomheten i to deler i forhold til merverdiavgiftslovens regler om fradragsrett, ville det kunne foreligge full fradragsrett for inngående merverdiavgift. Konsernet fikk godkjent sitt krav om å tolkes inn under denne regelen i november 2004. Det ekstraordinære fradraget for merverdiavgift beløper seg til NOK 3.242 for konsernet, og NOK 2.448 for morselskapet, som gjelder perioden 1. juli 2001 til 31. desember 2003. Ordinært er inntatt årets ekstra refusjon på NOK 1.113 i konsernet og NOK 286 i morselskapet, hvilket er bokført som en reduksjon i andre driftskostnader.

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 12 Skattekostnad

Morselskapet er en skattefri organisasjon, med begrenset skatteplikt for inntekter fra utleie av fast eiendom og formuesverdien knyttet til utleieobjektet.

Årets skattekostnad hos morselskapet fremkommer slik:

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Skattemessig resultat av utleievirksomhet	-760	-1380
Betalbar skatt	-	-
Skatt av formue	<u>-</u>	<u>-</u>

Akkumulert fremførbart underskudd utgjør

<u>2004</u>	<u>2003</u>
5 781	5 021

Skatteeffekten av fremførbart underskudd er ikke innarbeidet i balansen på grunn av usikkerhet om fremtidig utnyttelse av underskuddet.

Konsern:

Pr. 31.12.04 består konsernet av kun skattefrie organisasjoner, med begrenset skatteplikt for inntekter fra forlagsvirksomhet, utleie av fast eiendom og formuesverdien knyttet til utleieobjektet.

Årets skattekostnad fremkommer slik:

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Betalbar skatt	-	323
Endring i utsatt skatt	-	69
Skattekostnad ordinært resultat	<u>-</u>	<u>392</u>

Akkumulert fremførbart underskudd utgjør

<u>2004</u>	<u>2003</u>
6 582	5 021

Skatteeffekten av fremførbart underskudd er ikke innarbeidet i balansen på grunn av usikkerhet om fremtidig utnyttelse av underskuddet.

Forskningsstiftelsen Fafo

Selskapsregnskap		Noter	Konsernregnskap	
2003	2004		2004	2003
Kontantstrømanalyse				
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
-4 468	1 498	Resultat før skattekostnad	11 458	-2 533
-	-	Periodens refunderte skatt	164	-187
209	22	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	22	231
2 018	817	Ordinære avskrivninger	1 946	2 838
-	-	Nedskrivning tilknyttet selskap	-	-
26	21	Endring i bøker for videresalg	-15	26
1 133	6 036	Endring i kundefordringer	-6 579	6 160
-184	3 501	Endring i leverandørgjeld	4 369	-832
-463	-2 144	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/ utbetalinger i pensjonsordninger	-1 615	-911
440	-	Effekt av valutakursendringer	-	440
1 019	-24 733	Endring i andre tidsavgrensninger	-10 325	8 884
<u>-270</u>	<u>-14 982</u>	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>-575</u>	<u>14 116</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
1 000	2 023	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	729	1 000
-1 501	-551	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 183	-2 297
-4 000	-	Utbetalinger v/kjøp av andel og investering i datterselsk	-	-
-	9 602	Innbetalinger ved fusjon av Fafond	-	-
<u>-4 501</u>	<u>11 074</u>	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	<u>-1 454</u>	<u>-1 297</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
-	10 399	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	10 399	-
3 856	-3 856	Endring kassekreditt	-3 856	3 856
-827	-1 122	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 673	-989
<u>3 029</u>	<u>5 421</u>	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	<u>4 870</u>	<u>2 867</u>
-1 742	1 513	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	2 841	15 686
3 151	1 409	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.	24 584	8 898
<u>1 409</u>	<u>2 922</u>	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.	<u>27 425</u>	<u>24 584</u>